

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.11.2013
COM(2013) 781 final

2013/0387 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της απόφασης 2002/546/EK όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής
της**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Οι διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) που εφαρμόζονται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, στις οποίες συγκαταλέγονται οι Κανάριοι Νήσοι, δεν επιτρέπουν καταρχήν καμία διαφορά φορολόγησης μεταξύ των τοπικών προϊόντων και αυτών που προέρχονται από την Ισπανία ή άλλα κράτη μέλη. Το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ) προβλέπει, ωστόσο, τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών μέτρων για τις περιοχές αυτές λόγω της ύπαρξης μόνιμων μειονεκτημάτων με επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Με την απόφαση 2002/546/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2002¹, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ, εξουσιοδοτείται η Ισπανία να προβλέπει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, την εφαρμογή απαλλαγών ή μειώσεων του φόρου «Arbitrio sobre Importaciones y Entregas de Mercancías en las Islas Canarias» (εφεξής «ΑΙΕΜ») για ορισμένα προϊόντα που παράγονται τοπικά στις Καναρίους Νήσους. Στο παράρτημα της προαναφερθείσας απόφασης παρατίθεται ο κατάλογος των προϊόντων στα οποία μπορούν να εφαρμόζονται οι απαλλαγές και οι μειώσεις φόρου. Ανάλογα με τα προϊόντα, η διαφορά φορολόγησης μεταξύ των προϊόντων που κατασκευάζονται τοπικά και των λοιπών προϊόντων δεν δύναται να υπερβαίνει τις 5, 15 ή 25 εκατοστιαίες μονάδες.

Στην απόφαση 2002/546/ΕΚ παρατίθενται οι λόγοι που υπαγόρευαν τη θέσπιση ειδικών μέτρων: ο απομακρυσμένος χαρακτήρας, η εξάρτηση ως προς τις πρώτες ύλες και την ενέργεια, η υποχρέωση σύστασης μεγαλύτερων αποθεμάτων, το μικρό μέγεθος της τοπικής αγοράς και μια ελάχιστη ανεπτυγμένη εξαγωγική δραστηριότητα. Ο συνδυασμός αυτών των μειονεκτημάτων συνεπάγεται αύξηση του κόστους παραγωγής και άρα της τιμής κόστους των τοπικά παραγόμενων προϊόντων τα οποία, ελλείψει ειδικών μέτρων, θα ήταν λιγότερο ανταγωνιστικά σε σχέση με αυτά που παράγονται αλλού, ακόμη και αν λαμβάνονταν υπόψη τα έξοδα μεταφοράς στις Καναρίους Νήσους. Αυτό θα καθιστούσε δυσχερέστερη τη διατήρηση της τοπικής παραγωγής. Τα ειδικά μέτρα που περιέχονται στην απόφαση 2002/546/ΕΚ σχεδιάστηκαν επομένως με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής βιομηχανίας με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της.

Ο ΑΙΕΜ είναι ένας έμμεσος φόρος που επιβάλλεται εφάπαξ από το κράτος στις παραδόσεις αγαθών στις Καναρίους Νήσους, τις οποίες πραγματοποιούν οι παραγωγοί των αγαθών αυτών, καθώς και στις εισαγωγές στο έδαφος των Καναρίων Νήσων συγκρίσιμων αγαθών ή ομοειδών αγαθών του ίδιου τύπου, ανεξάρτητα από τον τόπο καταγωγής τους. Η φορολογητέα βάση για τα εισαγόμενα αγαθά βασίζεται στη δασμολογητέα αξία, η δε φορολογητέα βάση για τις παραδόσεις αγαθών τις οποίες πραγματοποιούν οι παραγωγοί των προϊόντων στις Καναρίους Νήσους βασίζεται στο συνολικό ποσό της αντιπαροχής. Τα ειδικά μέτρα που περιέχονται στην απόφαση 2002/546/ΕΚ θεσπίζουν μορφή διαφοροποιημένης φορολόγησης, που ευνοεί την τοπική παραγωγή ορισμένων προϊόντων. Αυτό το φορολογικό ευεργέτημα συνιστά κρατική ενίσχυση η οποία απαιτεί την έγκριση της Επιτροπής, η οποία χορηγήθηκε με την απόφαση σχετικά με την κρατική ενίσχυση ΝΝ 22/2008.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 2009, η οποία είχε ως συνέπεια τον περιορισμό των ταξιδιών, είχε σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία των Καναρίων Νήσων, η οποία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα έσοδα από τον τουρισμό. Συγκεκριμένα, η μείωση του εργατικού δυναμικού στον τομέα του τουρισμού έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του ποσοστού

¹ EE L 179 της 9.7.2002, σ. 22-27.

ανεργίας στις Καναρίους Νήσους. Το ποσοστό ανεργίας που κατά την περίοδο 2001-2007 κυμαινόταν από 10,4% έως 12%, αυξήθηκε σε 17,3% το 2008 και σε 26,2% το 2009. Η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει τον κίνδυνο μιας οικονομίας εξαρτώμενης σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό και την ανάγκη ενθάρρυνσης της διαφοροποίησης στις οικονομικές δραστηριότητες.

Στις 16 Νοεμβρίου 2010, η Ισπανία υπέβαλε αίτημα στην Επιτροπή σχετικά με την παράταση της περιόδου εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK κατά δύο έτη, ώστε η ημερομηνία λήξης της ισχύος της να συμπίπτει με μία από τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2007-2013².

Επιπλέον, η Ισπανία υπέβαλε επίσης αίτημα για την παράταση κατά δύο έτη της περιόδου εφαρμογής της απόφασης σχετικά με την κρατική ενίσχυση NN 22/2008, σύμφωνα με την οποία η ενίσχυση που χορηγήθηκε από τις ισπανικές αρχές, όσον αφορά τον φόρο ΑΙΕΜ, είναι συμβιβασίμη με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή ενέκρινε την εν λόγω παράταση κατά δύο έτη με την απόφαση για την κρατική ενίσχυση SA.31950 (N 544/2010)³, με την οποία παρατείνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 η περίοδος εφαρμογής της απόφασης σχετικά με την κρατική ενίσχυση NN 22/2008.

Όσον αφορά το αίτημα παράτασης της περιόδου εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK, η Επιτροπή το εξέτασε λαμβάνοντας υπόψη τα σημαντικά μειονεκτήματα των Καναρίων Νήσων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν δικαιολογημένο να γίνει αποδεκτό.

Πράγματι, η έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του ειδικού καθεστώτος του φόρου ΑΙΕΜ που επιβάλλεται στις Καναρίους Νήσους, η οποία εγκρίθηκε στις 28 Αυγούστου 2008, επιβεβαίωσε ότι ο φόρος ΑΙΕΜ εφαρμοζόταν ικανοποιητικά χωρίς να απαιτείται τροποποίηση των διατάξεων της απόφασης 2002/546/EK.

Συνεπώς, με την απόφαση 895/2011/ΕΕ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011⁴, τροποποιήθηκε η απόφαση 2002/546/EK ώστε να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Οι ισπανικές αρχές ζήτησαν την ανανέωση των ειδικών κανόνων όσον αφορά τον ΑΙΕΜ για τα αγαθά που παράγονται στις Καναρίους Νήσους για την περίοδο 2014-2020, τροποποιώντας τον κατάλογο των προϊόντων και τους ανώτατους συντελεστές που ισχύουν για ορισμένα από αυτά. Η ανανέωση πρέπει να εγκριθεί τόσο με απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ όσο και με απόφαση της Επιτροπής για κρατικές ενισχύσεις.

Στις 28 Ιουνίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις για την περίοδο 2014-2020⁵. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για τον εκσυγχρονισμό του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης στην ενιαία αγορά με την ενθάρρυνση πιο αποτελεσματικών μέτρων ενίσχυσης και την επικέντρωση των μέτρων επιβολής της Επιτροπής σε υποθέσεις με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο για τον ανταγωνισμό.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα αρχίσουν να ισχύουν την 1η Ιουλίου 2014, φαίνεται δικαιολογημένη η παράταση της περιόδου εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, για περίοδο έξι μηνών, ώστε η ημερομηνία λήξης της ισχύος της να συμπίπτει με την ημερομηνία έναρξης ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών.

² EE C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

³ EE C 237 της 13.8.2011, σ. 1.

⁴ EE L 345 της 29.12.2011, σ. 17.

⁵ EE C 209 της 23.7.2013, σ. 1.

Συνεπώς, η απόφαση 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Ζητήθηκε η γνώμη των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την παρούσα πρόταση και το έγγραφο αναθεωρήθηκε προκειμένου να ενσωματωθούν οι προτάσεις που διατυπώθηκαν.

Δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση προτείνει μόνο την παράταση της εφαρμογής της υφιστάμενης απόφασης του Συμβουλίου για περιορισμένο χρονικό διάστημα (έξι μήνες), για τα ίδια προϊόντα και με τα ίδια όρια, δεν φαίνεται να είναι αναγκαία η εκπόνηση εκτίμησης επιπτώσεων.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύνοψη των προτεινόμενων μέτρων

Παράταση της περιόδου εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK (όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ) με την οποία επιτρέπεται στην Ισπανία να εφαρμόζει απαλλαγές ή μειώσεις του καλούμενου φόρου ΑΙΕΜ για ορισμένα προϊόντα που παράγονται τοπικά στις Καναρίους Νήσους.

Νομική βάση

Άρθρο 349 της ΣΛΕΕ.

Αρχή της επικουρικότητας

Μόνο το Συμβούλιο εξουσιοδοτείται να θεσπίζει, με βάση το άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, ειδικά μέτρα υπέρ των εξόχως απόκεντρων περιοχών με σκοπό την προσαρμογή της εφαρμογής των Συνθηκών στις εν λόγω περιοχές, περιλαμβανομένων των κοινών πολιτικών, λόγω της ύπαρξης μόνιμων μειονεκτημάτων με επιπτώσεις στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Συνεπώς, η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Σκοπός της είναι να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, για περίοδο έξι μηνών, ώστε η ημερομηνία λήξης της ισχύος της να συμπίπτει με την ημερομηνία έναρξης ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα που ισχύουν για την περίοδο 2014-2020.

Οποιαδήποτε περαιτέρω παράταση θα επιτραπεί μόνο κατόπιν νέας ανάλυσης για κάθε προϊόν ξεχωριστά.

Επιλογή του μέσου

Προτεινόμενο μέσο: απόφαση του Συμβουλίου.

Δεν ενδείκνυνται άλλα μέσα για τον ακόλουθο λόγο:

Το ίδιο το τροποποιούμενο κείμενο είναι απόφαση του Συμβουλίου, εκδοθείσα δυνάμει της ίδιας νομικής βάσης (άρθρο 349 της ΣΛΕΕ, πρώην άρθρο 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης 2002/546/EK όσον αφορά την περίοδο εφαρμογής της

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 349 (πρώην άρθρο 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την απόφαση 2002/546/EK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2002⁷, η οποία εκδόθηκε βάσει του άρθρου 299 της Συνθήκης ΕΚ, εξουσιοδοτείται η Ισπανία να προβλέπει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011, την εφαρμογή απαλλαγών ή μειώσεων του καλούμενου φόρου «Arbitrio sobre Importaciones y Entregas de Mercancías en las Islas Canarias» (εφεξής «AIEM») για ορισμένα προϊόντα που παράγονται τοπικά στις Καναρίους Νήσους. Στο παράρτημα της προαναφερθείσας απόφασης παρατίθεται ο κατάλογος των προϊόντων στα οποία μπορούν να εφαρμόζονται οι απαλλαγές και οι μειώσεις φόρου. Ανάλογα με τα προϊόντα, η διαφορά φορολόγησης μεταξύ των προϊόντων που κατασκευάζονται τοπικά και των λοιπών προϊόντων δεν δύναται να υπερβαίνει τις 5, 15 ή 25 εκατοστιαίες μονάδες.
- (2) Οι απαλλαγές και οι μειώσεις του AIEM θεσπίζουν διαφοροποιημένη φορολόγηση, που ωφελούν την τοπική παραγωγή ορισμένων προϊόντων. Το γεγονός αυτό συνιστά κρατική ενίσχυση, η οποία απαιτεί την έγκριση της Επιτροπής.
- (3) Με την απόφαση 895/2011/ΕΕ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011⁸, τροποποιήθηκε η απόφαση 2002/546/EK ώστε να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.
- (4) Στις 28 Ιουνίου 2013 η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020⁹, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις σε επιχειρήσεις, προκειμένου να υποστηριχθεί η ανάπτυξη των μειονεκτουσών περιοχών στην Ευρώπη μεταξύ 2014 και 2020. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες θα αρχίσουν να ισχύουν την 1η Ιουλίου 2014, αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για τον εκσυγχρονισμό του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, με στόχο την προώθηση της

⁶ ΕΕ C της , σ. .

⁷ ΕΕ L 179 της 9.7.2001, σ. 22.

⁸ ΕΕ L 345 της 29.12.2011, σ. 17.

⁹ C (2013) 3769 της 28.6.2013.

ανάπτυξης στην ενιαία αγορά με την ενθάρρυνση πιο αποτελεσματικών μέτρων ενίσχυσης και την επικέντρωση των μέτρων επιβολής της Επιτροπής σε υποθέσεις με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο για τον ανταγωνισμό¹⁰.

- (5) Είναι δικαιολογημένο να παραταθεί η περίοδος εφαρμογής της απόφασης 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, για περίοδο έξι μηνών, ώστε η ημερομηνία λήξης της ισχύος της να συμπίπτει με την ημερομηνία έναρξης ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020.
- (6) Η απόφαση 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρώτη φράση της απόφασης 2002/546/EK, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 895/2011/ΕΕ, η ημερομηνία «31 Δεκεμβρίου 2013» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30 Ιουνίου 2014».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*

¹⁰ COM/2012/0209 final.